Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Sjukhusenheten
Gunilla Berg

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-06-03

HSN 2026-0116

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Fördelning av statsbidrag för en stärkt vård för barn och vuxna som har utsatts för sexuellt våld

Ärendebeskrivning

Region Stockholm erhåller ett prestationsbaserat statsbidrag på 44 530 246 kronor år 2026 som utbetalas via Socialstyrelsen för en stärkt vård för barn och vuxna som har utsatts för sexuellt våld. I ärendet beskrivs inriktning i överenskommelsen samt förslag för hur dessa medel ska fördelas.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Bilaga 1: Fördelning av statsbidrag till barnmorskemottagningar för kompetensutveckling 2026
Bilaga 2: Fördelning av statsbidrag till gynekologisk mottagning inom vårdval gynekologi för kompetensutveckling 2026

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. Fördelning av tillförda medel med 44 530 246 kronor för år 2026 för en stärkt vård för barn och vuxna som har utsatts för sexuellt våld godkänns.

2. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att vid behov omfördela medel mellan satsningar.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har sedan år 2015 ingått totalt sju överenskommelser om förlossningsvård och kvinnors hälsa. Överenskommelsen avseende kvinnors hälsa i dess tidigare form upphör från och med 2026 och medel fördelas numera via Socialstyrelsen.

Regionen får 230 602 300 kronor i statsbidrag som ska fördelas som medel för utveckling av mödravården, förlossningsvården och vården för flickors och kvinnors hälsa. Fördelningen handläggs i ett eget ärende, HSN 2026-0117. För år 2026 har vården av barn och vuxna som utsatts för sexuellt våld som tidigare ingick i det samlade statsbidraget för kvinnors hälsa blivit ett eget statsbidrag och Regionen tilldelas 44 530 246 kronor.

Syftet med statsbidraget är att utveckla och stärka vården för barn och vuxna som har utsatts för sexuellt våld. Fokus är på överskridande samverkan för att säkerställa god vård för personer som har utsatts för sexuellt våld eller sexuella övergrepp inklusive i digitala miljöer.

Medel får fördelas till att bygga en robust struktur för en personcentrerad och tillgänglig vård med tydliga vårdkedjor i både det akuta och icke-akuta skedet efter sexuellt våld, kompetensförsörjning, såsom utveckling av hälso- och sjukvårdens bemötande av målgruppen och ökad kunskap om sexuella övergrepp och sexuellt våld, hur det kan upptäckas, dess konsekvenser och behov av vård och behandling.

Medel får även användas till internt arbete för att inrätta rutiner som att ställa frågor om utsatthet för sexuellt våld och sexuella övergrepp till både barn och vuxna, anpassa rutiner för att kunna nå individer som av olika omständigheter kan vara särskilt sårbara samt för att förbättra rutiner för spårsäkring efter sexualbrott.

Regeringen har aviserat att statsbidraget för en stärkt vård för barn och vuxna som har utsatts för sexuellt våld kommer att vara ett treårigt bidrag.

Förslag till fördelning av 2026 års medel

- Stimulansmedel fördelas till barnmorskemottagningar som hade gällande avtal per den 1 april 2026 om totalt cirka tretton miljoner kronor. (Se bilaga 1.)

- Centrum för psykiatriforskning (CPF) tilldelas en halv miljon kronor och får i uppdrag att bidra som konsult till Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin (CES) gällande budgetuppdrag rörande sexuell exploatering. Som konsult ska CPF kunna bistå med sin spetskompetens i frågan, särskilt kring förövarperspektivet, i kartläggning och i identifiering av relevanta utvecklingsinsatser.

- Stimulansmedel fördelas till gynekologmottagningar inom vårdvalet som hade gällande avtal per den 1 april 2026, om totalt cirka sex miljoner kronor. (Se bilaga 2).

- Mödrahälsovårdsenheten vid Södersjukhuset tilldelas en miljon kronor till kompetensutveckling och samverkan.

- Stimulansmedel fördelas till respektive gynekologisk klinik på Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge respektive Solna, Danderyds sjukhus och Södertälje sjukhus om totalt en miljon kronor.

- Södersjukhuset tilldelas tolv miljoner kronor för att anordna utbildning för vårdpersonal i regionen i vård, behandling och förebyggande av sexuellt våldsutsatta personer. Utbildningen kommer sträckas över åren 2026 till och med 2028.

- Fyra och en halv miljoner kronor fördelas för etablering av en barncentrerad, multidisciplinär mottagning med dygnet-runt-tillgänglig jourlinje och återbesöksmottagning för barn som blivit sexuellt våldsutsatta. I uppdraget ingår även att höja kompetensen hos barnakutmottagningarnas personal och Barnskyddsteamet.

- Sex miljoner kronor fördelas till verksamheter inom Primärvårdsnämndens ansvarsområde genom ärende PVN 2026-0098.

Ekonomiska konsekvenser
Region Stockholm tilldelas sammanlagt cirka 44 miljoner kronor varav sex miljoner kronor fördelas till verksamheter inom primärvårdsnämndens ansvarsområde. Resterande medel, 38 miljoner kronor, föreslås fördelas till verksamhetsområden inom ramen för hälso-och sjukvårdsnämndens ansvarsområde.

Fördelning av statsbidrag påverkar inte nämndens ekonomiska resultat eftersom föreslagna satsningar finansieras av statsbidrag inom området.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Fördelningen av medel inklusive möjlighet tillsärskilda satsningar förväntas höja patientsäkerheten för målgruppen.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Syftet med statsbidraget och anvisningarna för utbetalning utgår från ett tydligt jämlikhetsperspektiv och insatsområdena syftar till att skapa en mer jämlik vård i regionen.

Miljökonsekvenser
Förslaget innebär inga miljökonsekvenser.

Administrativa konsekvenser
Genom att betala ut stor del av statsbidragen i den ordinarie ersättningen till vårdgivarna minskas administrationen.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Eva Bring
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2026-06-03